

VAJ KILAND
PENELOPI VORD

*Bezobrazna
pisma*

Preveo
Saša Novaković

■ Laguna ■

Naslov originala

Vi Keeland, Penelope Ward

DIRTY LETTERS

Copyright © 2019. DIRTY LETTERS by Vi Keeland &
Penelope Ward

“the moral rights of the author have been asserted”

Translation copyright © 2023 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Onima koje muče strepnje i strahovi,
znajte da niste sami.*

Poglavlje 1

Luka

Oh, čoveče, evo, opet počinje.

Gurnula sam kolica napred umesto da krenem pored rafa kao što sam prvobitno planirala. Ali nakon korak-dva, nisam odolela. Vratila sam se dovoljno da se sakrijem iza poslaganih konzervi i provirila da vidim šta se dešava.

Žena sa najneprirodnijom crvenom nijansom kovrdžave kose vratila je dezodorans na policu i dohvatila drugi. Skinula je poklopac sa stika pomirisala ga, zadigla košulju i namazala pazuhe. Vrativši poklopac, na trenutak je pažljivo gledala policu pre no što je odabrala drugu robnu marku. Opet je pomirisala i nanela dezodorans u stiku pod oba pazuha. Gledala sam fascinirano s kakvom ozbiljnošću isprobava šest različitih dezodoransa pre no što su konačno zaposleni videli šta radi. Kad su oboje potrčali vičući, zaključila sam da je vreme da pomerim dupe i završim s kupovinom.

Pre par meseci videla sam muškarca koji je uzimao uzorke s desetak pečenih pilića. Skinuo bi plastičnu foliju, otkinuo

batak, obilno zagrizao, strpao ga u šupljinu pileta i zamenio foliju. Kad sam rekla šefu prodavnice šta sam videla, uzdahnuo je i doviknuo pomoćnom momku da ode po gospodina Hamonda. Kupovanje u dva ujutru u supermarketu koji radi dvadeset četiri sata dnevno privlači jedinstvenu sortu kupaca. *U koje i ja spadam.*

„Kako si mi ti danas, Luka?“, upitala je kasirka Doris dok sam stavljala namirnice na pokretnu traku. Radila je u supermarketu još otkako sam počela da dolazim ovamo pre pet godina – stvarno dobra duša. Zнала sam da ima devetoro unučadi a i deseto je na putu. Čuvala je nekoliko njih preko dana i zato je radila u trećoj smeni. Doris je takođe bila jedna od retkih kojoj sam ispričala zašto usred noći kupujem u prodavnici četrdeset kilometara od kuće.

„Dobro sam.“ Skenirala je pakovanje crnog sladića u pratnji dve kesice čipsa i dve kutije braunija. Nije to bio moj uobičajeni izbor pa sam objasnila: „Spremam se na put, nisam trudna.“

Doris je izvila obrvu. „Mora da je u pitanju nešto važno kad si odlučila da se spakuješ u ona svoja mala kola?“

„Moram da ispraznim tatin stan na Menhetnu.“

„Preminuo je pre godinu dana, jel’ tako?“

Klimnula sam glavom. „Odlagala sam to, radije bi da me dave u kofi vode nego da stupim nogom na ono malo ostrvo sa osam i po miliona žitelja. Da ne pominjem da ću satima biti zaglavljena u saobraćajnoj gužvi. Čisto mučenje.“

Doris se namrštila. „Zar ne možeš da angažuješ nekoga da to uradi umesto tebe?“

To i jesam uradila. A onda me je zbir osećanja krivice i doktora Maksvela, mog terapeuta, naterao da to uradim sama. Na kraju od stresa pri pomisli na sve one ljude u Njujorku nisam mogla da spavam i opet sam angažovala

firmu koja se time bavi. I opet otkazala. Onda sam se obratila drugoj firmi jer me je bilo previše sramota da pozovem one iste po treći put. I ponovo sam otkazala. I tako je to išli u krug. Dok nije došao krajnji rok, a to je sutra.

„Prosto, to moram sama da uradim.“

Doris je izgledala kao da je iskreno zabrinuta. „I moći ćeš to da izvedeš? Ja sam dobar kopilot za slučaj da ti je potrebna prijateljska podrška.“

Nasmešila sam se. „Hvala, Doris. To je stvarno lepo od tebe. Već imam saputnika. Krećemo sutra uveče da izbegnemo gužvu.“

Doris je završila skeniranje robe, a ja sam provukla karticu. Pre no što sam otišla, izvadila sam iz kolica pakovanje trešanja i pakovanje kolača sa crnom čokoladom. Stavila sam to na njen pult kao uvek. „Trešnje su za unuke. Sakrij kolače od malih čudovišta.“

Zahvalila se. „Srećan put, dušo. Jedva čekam da mi sve ispričaš.“

Da, ja takođe. Biće to zanimljivo putovanje.

* * *

„Moći ćeš lepo da se opustiš ako daš meni da vozim. Možeš da slušaš one tehnike disanja koje sam ti snimio.“

Pogledala sam ulubljeni kadilak doktora Maksvela parkiran ispred mojih vrata. Uopšte ne bi smeo da vozi. U stvari, bio je najbolji argument za oduzimanje vozačkih privilegija ljudima koji napune određene godine. Nije bilo šanse da se opustim s njim za volanom. Plus, znao je da moram sve da imam pod kontrolom ili barem onoliko koliko je to ljudski moguće.

Okrenula sam kontakt-ključ u bravi, a moj suvozač sa leptir-mašnom je podigao naočare i zagledao se kroz prozor.

Bio mi je potreban novi terapeut ako ni zbog čega drugog onda zato što sam pomislila da je dobra ideja da krenem na put sa ovim sadašnjim.

„Jesi li spreman, doco?“

Klimnuo je glavom i nije spustio naočare. „Nikad nisam bio u Velikoj Jabuci. Jedva čekam da vidim kakve se ptičice tamo mogu naći.“

Odmahnula sam glavom. „Golubovi, doco. Pacovi s kri-lima. To ćemo tamo naći.“

Krenuli smo na naše sedmočasovno putovanje od Ver-monta do Menhetna. Prvih nekoliko sati prošlo je brzo, mirno i bez nekih posebnih događaja sve dok nismo ušli u saobraćajnu gužvu. Počela sam da se znojim – doslovno – prsti su počeli da mi trnu. *Oh, ne! Ne, dok vozim!* Strah od nagoveštenog napada panike ponekad je bio jednako težak kao i sam napad. Srce je počelo brzo da kuca a glava mi je postala vazdušasta. Ponekad bih povraćala u javljanju jakih epizoda a nisam htela da se to desi dok sam na auto-putu. Donela sam ishitrenu odluku da vozim zaustavnom trakom ne bih li se oslobodila osećanja da sam zarobljena kolonom nepokretnih kola. Skrenula sam na isključenju s auto-puta i to je prenelo doktora Maksvela iz dremke. Probudio se i zgrabio *oh, sranje* ručku iznad vrata. „Šta se dešava?“

„Ništa, samo smo upali u gužvu. Srce je počelo da mi lupa, pa sam morala da skrenem.“

Samo bi doci laknulo od onoga što sam upravo rekla. Pustio je ručku iz samrtničkog stiska i obratio mi se umiru-jućim glasom. „Ne stiskaj toliko volan, Luka.“

Pogledala sam svoje ruke. Zglavci na prstima bili su beli a koža oko njih jarko crvena. Uradila sam kako mi je reče-no jer iako nisam imala poverenja u vozačke sposobnosti doktora za čaknute, znao je da me usmeri dalje od napada

panike. Klimnuvši glavom, rekla sam: „Primenila sam tehniku disanja. Apsolutno je nedelotvorna.“

„Reci mi šta sad radiš.“

Sevnula sam pogledom ka njemu i nastavila da vozim paralelno s auto-putem. „Šta radim? Pa, vozim.“

„Ne, reci mi šta si uradila kad si osetila da dolazi napad panike?“

„Isključila sam se s auto-puta. Skrenula sam na ovaj sporedni put.“

„Tako je. Usmerila si kola s jednog na drugi put i osećala si se bezbednije. Možeš to da uradiš. A možeš i da se zaustaviš i da izađeš iz kola kad god to poželiš.“

Klimnula sam glavom. Naravno, bio je u pravu. Ali nije samo navodio ono što je očigledno. Hteo je da me podseti da ja vladam situacijom i da sam preuzela upravljanje kad sam osetila da je to potrebno. Najveći deo moje anksioznosti predstavljao je strah da ću biti zarobljena, saterana u čošak, uhvaćena u zamku. Zato sam izbegavala velika okupljanja ljudi, saobraćajne gužve, javni prevoz i male, skućene prostore – a ipak mogla sam bez problema da se prošetam ulicama užurbanog grada. Vežbanje preuzimanja kontrole pomoglo je u ublažavanju uznemirenosti.

„Duboko udahni, Luka.“

Udahnula sam vazduh kroz nos i ispustila dubok uzdah. Hladnoća mi je proletela kožom što me je, u stvari, umirilo i utešilo. Telo bi mi postalo smolasto, lepljivo kad bih krenuo napad panike; graške znoja pojavile bi se na licu sa rastom telesne temperature. Hladnoća je značila da se moje telo umiruje i hladi.

„Ispričaj mi kako je prošao onaj romantični sastanak u subotu uveče.“

Znala sam da pokušava da mi preusmeri pažnju, da mi usredsredi um na nešto drugo pored panike koja je krenula da vri. „Doveo je... svoju mamu.“

Doca je skupio obrve. „Svoju majku?“

„Aha, na piknik-ručak koji sam spremila.“ Piknik u parku bio je uobičajeni izbor za prvi sastanak bez obzira na vremenske prilike. Tako sam mogla da izbegnem gužve po restoranima a da usput sve bude opušteno i nenametljivo. Bilo je ili to ili moj stan, a poslednji momak kojeg sam pozvala da dođe kod mene na večeru pretpostavio je da to predstavlja poziv na seks.

„Zašto je zaboga poveo majku?“

Slegnula sam ramenima. „Navodno joj je pomenuo naš plan, a ona je rekla da nikad ranije nije bila u tom parku.“ Eto šta se desi kad iskreno i otvorene iznesete svoje probleme muškarcima pre no što se sretnete s njima u četiri oka – preostanu vam samo čudaci. Ali nije bilo pošteno što sam prikrla činjenicu da ne mogu da izađem na normalan romantičan sastanak kao svaka druga devojka od dvadeset pet godina. Nije ni čudo što bi muškarci brzo pobjegli kad bih, pričajući im o sebi, koristila reči kao što su *agorafobija* i *anksioznost*. Što je zauzvrat značilo da je preostalom rezervoaru kandidata za romantične izlaske bila potrebna kofa hlora.

Shvativši da mi je naš razgovor preusmerio pažnju i da je pomogao da se uguši tinjajući nagoveštaj napada panike punog obima, rekla sam: „Hvala, doco, usput da kažem. Već se osećam bolje. Staću na onom praznom parkingu ispred da se malo protegnem.“

Doca se nasmešio, već je znao da je joga jedna od mojih smirujućih tehnika. „Tako treba, curo.“

Ostatak puta prošao je maltene u miru – ne računajući nekoliko dodatnih skretanja i što je doca razgovarao sa svojom *prijateljicom* sa tako glasno podešenim mobilnim

telefonom da sam čula kako ga dama podseća da ne zaboravi da popuni recept za vijagru. Do Menhetna smo stigli u gluvo doba noći, izbegli smo gužvu, a imali smo sreće da nađemo parking-mesto na ulici, pošto je i odlazak u garažu bio pod znakom pitanja za mene. Moj pouzdani, poverenja dostojni terapeut rezervisao je sobu u hotelu, ulicu dalje od stana moga oca.

„Doco, budi se. Stigli smo.“

Zbunjeno je otvorio oči, bilo mi je žao što sam ga probudila. „Šta? Ha? Oh, da. U redu. Stigli smo. Okej.“

Otpratila sam ga do hotela i sačekala ispred da se uverim da će sve proći bez problema. „Hvala što si krenuo na put sa mnom, doco. Nazovi me ako budeš raspoložen za doručak. Znam da će uskoro da svane, tako da će ručak možda biti primereniji.“

Doca me je potapšao po ramenu. „Nazovi ako ti budem potreban. U bilo koje doba, Luka. I bila si dobra danas. Stvarno dobra. Ponosan sam na tebe.“ Znala sam da to iskreno kaže, da to zaista i misli.

Iako sam bila umorna poslednjih nekoliko sati vožnje, kad sam ušla u tatin stan, naglo i potpuno sam se razbudila. Čudno sam se osećala što ulazim u tatin životni prostor a da njega tu nema. Nema ga već godinu dana – mada se to nije moglo videti po izgledu stana. Gospođa Kasio, tatina susedka, obilazila je stan dvaput nedeljno, donosila poštu i generalno, skidala paučinu.

Prošla sam stanom i pootvarala prozore, jer mi je svež vazduh davao utisak da nisam u toj meri zarobljena. Na tatinim policama i dalje su bile poređane uramljene fotografije, među kojima poslednjih pet godina, otkako je mama umrla, nije bilo novih. Podigla sam mali srebrni dvodelni ram. Na levoj strani je bila moja slika u skautskoj uniformi, a na desnoj kako sedim tati u krilu i duvam u svećice na

rođendanskoj torti. Verovatno sam tu imala šest godina. U velikom ramu od slonovače stajala je slika sa venčanja mojih roditelja. Prešla sam prstom preko maminog vela. Svi su mi govorili da ličim na nju. Ja tu sličnost, tokom odrastanja, nisam videla. Sada sam, međutim, bila ista ona. Bilo je teško poverovati da njih dvoje nisu više tu.

Gomila pisama stajala je na malom trpezarijskom stolu. Dala sam da se tatina pošta prosledi na moju adresu, tako da su sad tu uglavnom bili katalozi, flajeri i kojekakvi oglasi. Jednom mesečno gospođa Kasio poslala bi mi sve što od pošte pristigne iako sam joj rekla da za to nema potrebe. Odsutno sam prebiralala prstima po pismima, ne očekujući da vidim bilo šta vredno pažnje. Ali zaustavila sam se na kovertu adresiranom meni – u stvari ne meni, već *Luki Rajan*. To ime dugo nisam čula. U drugom razredu, moja učiteljica gospođa Rajan, uključila nas je u pen-pal program dopisivanja sa de-com iz malog grada u Engleskoj. Nismo smeli da koristimo svoje pravo prezime iz bezbednosnih razloga, tako da je celo odeljenje koristilo njeno – i otuda sam ja bila Luka Rajan.

Pogledala sam povratnu adresu, tražeći ime pošiljaoca.

G. Kvin

Da li je moguće?

Zaškiljila sam na poštanski pečat. Pismo je poslato negde iz Kalifornije a ne iz Engleske, ali nisam poznavala nijednog drugog Kvina osim Grifina. A i rukopis mi je bio poznat. Prošlo je blizu osam godina od poslednje razmene pisama. Zašto mi je sad pisao?

Radoznala, otvorila sam koverat i odmah potražila ime na kraju pisma. I naravno, bilo je od Grifina. Krenula sam da čitam od početka.

Draga Luka,

Voliš li viski? Sećam se da si rekla kako ne voliš ukus piva. Ali nikad se nije pružila prilika da se nađemo i uporedimo ukuse kad su u pitanju jaka alkoholna pića. Zašto je tako, možda se pitaš. Dozvoli da te podsetim – jer si prestala da odgovaraš na moja pisma pre osam godina.

Želim da ti kažem da sam i dalje ljut zbog toga. Moja mama imala je običaj da kaže kako sam zlopamtilo. Ali ja na to radije gledam kao na pamćenje činjenica. A činjenica je da si dupe. Eto, rekao sam to. Držim to sranje u sebi već dugo.

Nemoj pogrešno da me shvatiš – nisam opsesivan niti bilo šta slično tome. Ne sedim kod kuće i ne razmišljam po ceo dan o tebi. U stvari, prođu meseci a da mi uopšte ne padneš na pamet. Ali, onda, javi mi se neka nasumična misao niotkuda. Recimo, vidim neko dete kako jede crni sladić i pomislim na tebe. Usputna napomena – probao sam ga nedavno a i dalje ima ukus kao uložak stare cipele, tako da možda ti uopšte nemaš dobar ukus. Verovatno čak i ne voliš viski.

Bilo kako bilo, siguran sam da ovo pismo neće naći put do tebe. Ili, ako se nekim čudom to desi, ti na njega nećeš odgovoriti. Ali, ukoliko čitaš ovo, treba da znaš dve stvari.

Makalan iz 1926. vredi svake pare. Glatko klizi.

Ništa ne valjaš, grozna si.

Ćao, izdajice,

Grifin

Šta je sad ovo za ime boga?